

Datum
2020-11-13

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2020-1077

Yttrande

Till
Arbetsmarknadsdeparte-
mentet

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet - Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken (SOU 2020:41)

A2020/01492/A

Sammanfattning

Malmö stad har av Arbetsmarknadsdepartementet beretts möjlighet att lämna synpunkter på utredningen *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna* (SOU 2020:41). I fokus för utredningen står de rättsliga förutsättningarna för kommuner att vara leverantörer eller på annat sätt tillhandahålla arbetsmarknadstjänster på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Malmö stad bedömer att den mest centrala frågan kopplat till Arbetsförmedlingens reformeringsarbete är, att de tjänster som upphandlas eller erbjuds i valfrihetssystem erbjuds i tillräcklig omfattning i förhållande till de behov som Malmös arbetssökande har, oavsett om insatserna utförs av privata eller offentliga aktörer.

Samtidigt välkomnar Malmö stad betänkandets klagöranden gällande kommuners befogenheter inom arbetsmarknadsområdet samt de förtydliganden som görs avseende kommuners förutsättningar att på olika sätt tillhandahålla arbetsmarknadstjänster på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Malmö stad bedömer också samtliga författningsförslag som positiva, då ökad tydlighet kring förutsättningarna underlättar och främjar samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen. Malmö stad ser också positivt på utredningens förslag om att ge en statlig myndighet i uppdrag att ge vägledning om offentliga aktörer som leverantörer samt att följa upp kommunernas medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken.

Yttrande

Malmö stad vill i sammanhanget tydliggöra att samverkan mellan Malmö stad och Arbetsförmedlingen idag huvudsakligen regleras inom ramen för den strategiska överenskommelsen (SÖK), och att en roll som leverantör till Arbetsförmedlingen skulle innebära stora förändringar i relationen. I utredningen problematiseras förtjänstfullt den rollförskjutning som uppstår vid en beställar-/utförarsituation mellan kommun och stat, med slutsatsen att denna förskjutning blir mest påtaglig om kommuner är leverantörer inom LOU eller LOV, men att den inte blir lika framträdande om ersättning sker inom ramen för ett samarbete. Modellen

med kommuner som leverantör inom LOU eller LOV, är också den som enligt utredningen mest uppenbart riskerar att leda till konkurrenssnedvridning på grund av grundläggande skillnader mellan kommuner och privata företag. Malmö stad delar den bilden, och bedömer det som positivt att utredningen för resonemang om, och ger förslag som syftar till att motverka, de konkurrensproblem som kan uppstå när en kommun agerar på den fria marknaden. Malmö stad vill dock poängtera att förutsättningarna skiljer sig avsevärt mellan olika kommuner i landet; på vissa mindre orter är sannolikt kommunen den enda tänkbara utföraren av arbetsmarknadsinsatser på uppdrag åt Arbetsförmedlingen, vilket kan påverka likvärdigheten i landet för den enskilda arbetssökande.

Malmö stad besitter stor kunskap om och erfarenhet av att rusta framförallt målgruppen arbetslösa med ekonomiskt bistånd. Malmö stad ser därför att reformeringen av Arbetsförmedlingen och förskjutningen mot att i högre grad beställa insatser av fristående aktörer i praktiken kan innebära att kommunen kan komma få statlig finansiering för arbetsmarknadsinsatser som annars skulle bekostas av kommunen själv.

Systemet med fristående aktörer som sådant bedöms medföra både möjligheter och utmaningar för Malmö. Den marknadsförändring som reformeringen av Arbetsförmedlingen kommer att leda till öppnar upp för såväl befintliga som nya aktörer inom Malmös näringsliv och civilsamhälle, vilket Malmö stad bedömer som positivt. Konkurrensutsättning kan också leda till mer effektiva och innovativa insatser som kommer Malmöborna till gagn. Samtidigt riskerar systemet med fristående aktörer innebära en utmaning för samverkan kring den enskilda Malmöbon. Utmaningen blir mest påtaglig i de fall då det föreligger behov av en hög samverkansgrad mellan exempelvis socialtjänst, arbetsmarknadsinsatser, hälso- och sjukvård m fl. I dessa fall riskerar mängden av tidsavgränsade uppdrag och enskilda Malmöbors byte av aktörer försvåra förutsättningarna för samverkan.

Malmö stad välkomnar de klargöranden som görs i utredningen gällande kommuners befintliga befogenheter inom arbetsmarknadsområdet, samt kommuners förutsättningar att på olika sätt tillhandahålla arbetsmarknadstjänster på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Samtliga författningsförslag bedöms som positiva, inte minst då en ökad tydlighet kring förutsättningarna underlättar och främjar samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen. En ökad tydlighet underlättar också för de fristående aktörerna. Malmö stad ser också positivt på förslagen om att ge en statlig myndighet i uppdrag att ge vägledning om offentliga aktörer som leverantörer samt att följa upp kommunernas medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitik.

Avslutningsvis vill Malmö stad poängtera att en stor andel av de arbetssökande som idag är inskrivna på Arbetsförmedlingen i Malmö inte erbjuds aktiva arbetsmarknadsåtgärder. Att tjänsterna som upphandlas eller erbjuds i valfrihetssystem kommer att erbjudas i tillräcklig omfattning i förhållande till behoven hos de arbetssökande i Malmö bedömer Malmö stad vara den mest centrala frågan för kommunen kopplat till Arbetsförmedlingens reformering, oavsett om insatserna bedrivs av privata eller offentliga aktörer.

Ordförande

Karin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Anna-Lena Alnerud
